

BELGISCHE SENAAT

BUITENGEWONE ZITTING 2007

10 AUGUSTUS 2007

Wetsvoorstel tot invoering van de mogelijkheid om hoger beroep in te stellen tegen de arresten van het hof van assisen

(Ingediend door de heer Philippe Monfils)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van DOC 51-1630/001.

Meer uitgesproken dan anders, maken onze democratieën, bij het begin van dit derde millennium op allerlei vlakken zeer woelige tijden mee. Daarbij komen een aantal dogma's, die de meeste onder hen aankleefden, zwaar onder vuur te liggen. Dat geldt met name voor de instelling van de volksjury.

In dat verband is het een eufemisme te stellen dat het vertrouwen van de mensen in het gerecht afbrokkelt. Paradoxaal genoeg constateert men echter tegelijkertijd dat de bevolking zelden kritiek uit op de beslissingen van een assisenjury, behalve in bepaalde gevallen waarbij men de gezwaren tegen de beroepsmagistraten wil opzetten, wanneer de vereiste meerderheid om te beraadslagen en te beslissen, niet werd bereikt.

«Het volk heeft beslist, en het volk kan zich niet vergissen» lijkt de algemeen gangbare mening te zijn.

Het is hier geenszins onze bedoeling te vervallen in de polemische debatten die in het verleden over de functie van de jury in Engeland, over de terzake geldende opvattingen tijdens de Franse Revolutie dan wel over de analyse van Montesquieu werden gevoerd. Toch kunnen we niet om de vaststelling heen dat de idee van de in strafzaken samengestelde jury vandaag nog steeds algemeen gangbaar is en verdedigd wordt.

Over het soevereine en definitieve karakter van de door de hoven van assisen gewezen arresten wordt dan weer heel anders gedacht.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 2007

10 AOÛT 2007

Proposition de loi organisant un recours contre les arrêts de cour d'assises

(Déposée par M. Philippe Monfils)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend le texte du DOC 51-1630/001.

Dans le tourbillon des bouleversements sociétaux qui sont, spécialement en ce début de troisième millénaire, le commun de nos démocraties, certains dogmes ont la vie dure. Ainsi en est-il de l'institution du jury populaire.

Si la confiance en la justice est érodée — et c'est un euphémisme —, il est remarquable de constater que la population critique rarement les décisions des jurys d'assises, sauf parfois pour opposer les jurés et les juges professionnels lorsque la majorité nécessaire à la délibération n'est pas atteinte.

Le peuple a décidé et le peuple ne peut se tromper.

Sans entrer dans des polémiques historiques sur la fonction du jury en Angleterre, les conceptions des révolutionnaires français ou l'analyse de Montesquieu, il faut noter que l'idée du jury constitué en matière criminelle est, toujours aujourd'hui, généralement répandue et défendue.

Mais toute autre est la réflexion relative au caractère souverain et définitif des arrêts d'assises.

Klopt het wel dat het volk zich niet kan vergissen ? Klopt het dat het volk uitspraak doet en dat die uitspraak nooit of te nimmer opnieuw kan worden bekeken in het licht van nieuw feitenonderzoek ? Om het even welke « kruimeldief » die tot een lichte gevangenisstraf van twee maanden met uitstel werd veroordeeld, kan tegen dat vonnis hoger beroep instellen, maar een verdachte tegen wie het hof van assisen twintig jaar opsluiting heeft uitgesproken, kan dat niet.

Of beschouwt men de volksjury misschien als een soort heilige koe ? Hoe valt het anders te verklaren dat men staande kan houden dat beroepsmagistraten zich wél kunnen vergissen, terwijl juryleden onfeilbaar zouden zijn ?

Hoe valt het te rechtvaardigen dat hoger beroep in het eerste geval wél, in het tweede geval niét mogelijk is ?

Ook internationaalrechtelijk rijst overigens nog scherper de noodzaak een antwoord op die vraag te formuleren : zo bepaalt artikel 2.1. van protocol nr. 7 bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden dat « iedereen die door een gerecht is veroordeeld wegens een strafbaar feit, (...) het recht (heeft) zijn schuldigverklaring of veroordeling opnieuw te doen beoordelen door een hoger gerecht ».

Die tekst is trouwens dezelfde als die van artikel 14, § 2, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

Het is dus zaak een regeling uit te werken waarbij een door een assisenjury gewezen beslissing opnieuw kan worden bekeken.

Conform de traditionele opvatting terzake, wordt het hoger beroep ingesteld bij een anders samengesteld rechtscollege, dat hiërarchisch hoger staat dan de rechtbank waarbij de zaak in eerste aanleg aanhangig werd gemaakt.

Zo men de volksjury bij het eerste behandeling van de zaak handhaaft, ziet men niet goed in hoe dat principe van een hiërarchisch hoger rechtsniveau hard kan worden gemaakt.

Onder meer in Frankrijk pleitten sommigen ervoor die moeilijkheid weg te werken door de instelling van strafrechtkanten zonder jury, waarbij dan beroep voor een hof van assisen mogelijk zou zijn. Dat project werd echter al snel afgevoerd, omdat zowat iedereen in strafzaken de jury — ook in « eerste aanleg » — wenste te behouden.

Wij delen die menig, en worden daarin gesterkt door artikel 150 van de Grondwet, dat luidt « De jury wordt ingesteld voor alle criminale zaken (...) », waarbij voorts zij aangestipt dat dit artikel niet voor herziening vatbaar werd verklaard.

Est-il vrai que le peuple ne peut pas se tromper ? Est-il vrai que le peuple rend sa sentence et que jamais celle-ci ne pourra être révisée en fonction d'un nouvel examen des faits ? N'importe quel petit délinquant condamné à deux mois de prison avec sursis peut interjeter appel mais un prévenu condamné en cour d'assises à vingt ans de réclusion ne le peut pas.

Comment justifier, autrement que par une sorte d'adhésion sacramentelle au jury populaire, que des juges professionnels peuvent se tromper mais que les jurés eux, sont infaillibles ?

Comment justifier qu'un appel est possible dans le premier cas et pas dans le second ?

Le droit international renforce d'ailleurs la nécessité d'une réponse à cette question, puisque le protocole n° 7 à la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales prescrit en son article 2.1 que tout condamné a le droit de faire réexaminer sa cause par une juridiction supérieure.

Ce texte est d'ailleurs analogue à celui de l'article 14, § 2, du Pacte international relatif aux droits civils et politiques.

Il convient donc d'organiser un système de réexamen de la décision prise par un jury d'assises.

Dans la conception traditionnelle, l'appel s'effectue auprès d'une juridiction autrement composée, dans une relation de hiérarchie par rapport à la juridiction de première instance.

Si l'on maintient le jury d'assises lors du premier examen de l'affaire, on ne voit guère comment appliquer ce principe de la hiérarchisation.

Certains, en France notamment, ont voulu résoudre la difficulté en créant des tribunaux criminels sans jury avec appel devant une cour d'assises. Le projet fut rapidement abandonné, en raison d'une volonté générale de maintenir le jury en matière criminelle, même en « première instance ».

Nous partageons ce sentiment d'autant que l'article 150 de la Constitution prévoit que « le jury est établi en toutes matières criminelles » et que cet article n'est pas soumis à une révision.

Om tegen een door een hof van assisen gedane uitspraak in beroep te gaan, rest dus als enige mogelijkheid dat beroep bij een ander hof van assisen in te stellen. Dat soort beroep, waarvoor dus geen hiërarchisch hoger rechtscollege wordt aangezocht, noemt men in Frankrijk, waar men op dat punt een hervorming heeft doorgevoerd, «*appel tournant*» of «*appel circulaire*».

Daarbij ligt het niet in de bedoeling dat het in hoger beroep uitspraak doende hof van assisen het door het eerste hof van assisen gewezen vonnis zou bevestigen dan wel vernietigen. Dat hof doet de berechting opnieuw over. Iets gelijkaardigs treft men aan in de verwijzing naar een hof van assisen na cassatie. Het lijkt ons dan ook nutteloos te voorzien in een motivering van het vonnis van het eerste hof van assisen, aangezien het geding helemaal wordt overgedaan.

Kan hoger beroep worden ingesteld na vrijspraak van de beklaagde ? In Frankrijk, waar men recent in de mogelijkheid heeft voorzien om hoger beroep in te stellen tegen een door het hof van assisen gewezen vonnis, staat men dat beroep niet toe bij een vrijspraak. De hele opzet van de regeling berust immers op het principe van de «tweede kans» die de veroordeelde geboden wordt. Mocht men een mogelijkheid van hoger beroep invoeren bij vrijspraak, dan zou zulks dat principe uiteraard volkomen onderuit halen. Zo het in hoger beroep dan toch tot een veroordeling komt, zou dat principe van de tweede kans immers verworden tot een «tweede onkans» !

Als men die redenering aanhoudt, komt het ons voor dat men dan uitsluitend de belangen van de beklaagde, en hoegenaamd niet die van het slachtoffer in aanmerking neemt. Dat slachtoffer kan de mening toegedaan zijn dat er elementen vorhanden zijn op basis waarvan men tot schuld zou kunnen concluderen, en die tijdens het geding onvoldoende bod aan zijn gekomen.

Voorts rijst de vraag hoe men staande zou kunnen houden dat de gerechtelijke waarheid absoluut en onaantastbaar zou zijn bij een vrijspraak, terwijl diezelfde waarheid relatief en aanvechtbaar en dus vatbaar voor hoger beroep zou zijn, wanneer een veroordeling is uitgesproken.

Voor de indiener van het wetsvoorstel, is het er bij hoger beroep niet om te doen iemand een «tweede kans» te gunnen. Het hoger beroep garandeert een betere berechting door een nieuw onderzoek, ongeacht of daarbij iemand schuldig dan wel onschuldig werd verklaard. Het door de beklaagde, het openbaar ministerie of in voorkomend geval de burgerlijke partijen ingestelde beroep moet dan ook in alle gevallen mogelijk zijn. Traditioneel gaat men er

La seule possibilité consiste donc à prévoir l'appel de décision du jury d'assises devant une autre cour d'assises. Ce type d'appel, qui n'est donc pas hiérarchique a été appelé en France où une réforme est intervenue, «*appel tournant*» ou «*appel circulaire*».

La cour d'assises d'appel ne confirme pas ou n'infirme pas le verdict de la première cour d'assises. Elle juge à nouveau. On peut trouver une similitude dans le renvoi à une cour d'assises après cassation. Dès lors, il nous paraît qu'il est inutile de prévoir une motivation du verdict de la première cour d'assises, le procès étant recommandé.

L'appel peut-il être introduit en cas d'acquittement du prévenu ? La France qui a récemment organisé le recours contre un verdict de cour d'assises, n'admet pas l'appel en cas d'acquittement parce que le principe sur lequel est fondé le système est la « seconde chance » du condamné. Introduire un appel contre un verdict d'acquittement serait évidemment ruiner le principe qui, en cas de condamnation en appel, se transformerait en « seconde malchance » !

Ce raisonnement nous paraît prendre exclusivement en compte le prévenu et nullement la victime qui peut estimer que des éléments susceptibles de fonder la culpabilité n'ont pas été suffisamment pris en compte.

Par ailleurs, en quoi la vérité judiciaire serait-elle totale, intangible en cas d'acquittement et relative, sujette à interrogation, donc soumise à appel en cas de condamnation ?

Pour l'auteur de la proposition, l'appel n'est pas une « seconde chance ». C'est une garantie de meilleure administration de la justice par un nouvel examen et cela, qu'on ait été déclaré coupable ou innocent. Dès lors l'appel du prévenu, du ministère public ou, le cas échéant, des parties civiles, peut s'exercer dans tous les cas. Evidemment suivant la conception traditionnelle, le seul appel du prévenu ne peut aboutir à un alourdissement de la sanction qui lui aurait été infligée

uiteraard van uit dat alleen het beroep dat de beklaagde instelt, tot een zwaardere straf kan leiden (hoe dan ook wordt het beroep — al dan niet ten gronde — door het openbaar ministerie terzelfder tijd ingesteld als dat van de veroordeelde).

De invoering van een tweede niveau van rechtspraak kan overkomen als een element dat de procedure trager doet verlopen en logger maakt.

Daarbij moeten immers een aantal nuanceringen worden aangebracht. Het Hof van Cassatie kan immers alleen optreden op het niveau van het in hoger beroep uitspraak doende hof van assisen. Thans stelt men een extreem doorgedreven formalisme vast op het niveau van het hof van assisen dat in eerste en in laatste aanleg uitspraak doet. Het ligt zeker in de lijn der verwachtingen dat een ander eenvoudiger zal worden, wanneer hoger beroep mogelijk is.

Onlangs nog ontwikkelde Henri Angevin, ere-raadsheer in het Franse Hof van Cassatie, er eenzelfde gedachtegang in een artikel met als titel «*Mort d'un dogme*», dat gewijd was aan de Franse wet tot instelling van een tweede gerechtelijk niveau in criminale zaken. Daarover schreef de auteur het volgende :

« Ce qui semble en outre vraisemblable, c'est que cette instauration (du double degré de juridiction) aura des répercussions sur la procédure générale de la cour d'assises, dans le sens d'un allègement progressif du formalisme qui la caractérise. Deux facteurs devraient contribuer à cette évolution. D'une part, la Cour de cassation n'ayant plus à intervenir qu'en cas d'appel, la cour d'assises de première instance ne sera plus soumise à aucun contrôle de légalité, ce qui n'aurait pas manqué de l'inciter à s'affranchir peu à peu des contraintes d'un formalisme dont l'utilité apparaîtra de moins en moins évidente.

D'autre part, la vigilance sourcilleuse avec laquelle la Chambre criminelle veillait au respect de ce formalisme, trouvant une bonne part dans les justifications dont le fait qu'en l'absence d'une instance d'appel, le pourvoi en cassation constituait le seul recours contre les décisions de cour d'assises, pourrait, faute de cette justification, avoir tendance à se relâcher. Au terme d'une évolution prévisible, la procédure d'assises devrait donc se simplifier et se rapprocher de la procédure correctionnelle ».

Blijkens de parlementaire voorbereiding van de wet, hield ook senator Badinter er in deze gelijkaardige ideeën op na.

Ons wetsvoorstel beoogt tevens een definitieve berechting van de beklaagde binnen een redelijke termijn. Daartoe voorziet het erin dat het Hof van Cassatie de termijn vaststelt waarbinnen het hof van assisen dat uitspraak doet in hoger beroep in vergadering moet bijeenkomen.

(de toute manière l'appel au fond ou l'appel incident par le ministère public est souvent interjeté en même temps que celui du condamné).

L'instauration d'un second degré de juridiction peut être perçu comme un élément de lenteur et de lourdeur.

Il faut toutefois nuancer. En effet, la Cour de cassation n'étant susceptible d'intervenir qu'au niveau de la cour d'assises d'appel, le formalisme extrême actuellement constaté au niveau de la cour d'assises statuant en premier et en dernier ressort évoluera certainement dans le sens d'une plus grande simplification, l'appel étant possible.

C'est dans ce sens que s'exprimait récemment Henri Angevin, Conseiller honoraire à la Cour de cassation française, dans un article intitulé «*Mort d'un dogme* » et consacré à la loi française instaurant un second degré de juridiction en matière criminelle. Il écrivait :

« Ce qui semble en outre vraisemblable, c'est que cette instauration (du double degré de juridiction) aura des répercussions sur la procédure générale de la cour d'assises, dans le sens d'un allègement progressif du formalisme qui la caractérise. Deux facteurs devraient contribuer à cette évolution. D'une part, la Cour de cassation n'ayant plus à intervenir qu'en cas d'appel, la cour d'assises de première instance ne sera plus soumise à aucun contrôle de légalité, ce qui n'aurait pas manqué de l'inciter à s'affranchir peu à peu des contraintes d'un formalisme dont l'utilité apparaîtra de moins en moins évidente.

D'autre part, la vigilance sourcilleuse avec laquelle la Chambre criminelle veillait au respect de ce formalisme, trouvant une bonne part dans les justifications dont le fait qu'en l'absence d'une instance d'appel, le pourvoi en cassation constituait le seul recours contre les décisions de cour d'assises, pourrait, faute de cette justification, avoir tendance à se relâcher. Au terme d'une évolution prévisible, la procédure d'assises devrait donc se simplifier et se rapprocher de la procédure correctionnelle ».

Le Sénateur Badinter opinait dans le même sens au cours des travaux préparatoires de la loi.

Par ailleurs, afin que le prévenu soit jugé définitivement dans un délai raisonnable, la proposition prévoit que la Cour de cassation fixe le délai endéans lequel la cour d'assises doit se réunir.

Het is niet ondenkbaar dat sommigen ook kritiek zouden uiten op de hogere kosten die een en ander met zich brengt. Wij zijn evenwel de mening toegedaan dat een Staat de essentiële verantwoordelijkheden die hij moet opnemen, niet louter en alleen behoort af te stemmen op de kosten die daaruit voortvloeien. Zo men het erover eens is dat in alle gevallen een dubbel gerechtelijk niveau noodzakelijk is, waarbij het niet alleen zaak is de rechthebbende een meer sluitende waarborg te bieden, maar ook rekening te houden met de internationaal-rechtelijke teksten terzake, dan moet die beroepsmogelijkheid er komen.

Voorts mag men zich niet blind staren op enkele assisenprocessen die maandenlang hebben aangeslept. In het overgrote deel van de gevallen, worden de terechtzittingen binnen enkele dagen, of hooguit een week afgerond. Daar komt nog bij dat de door het hof van assisen gewezen arresten niet zeer talrijk zijn (74 arresten in 2003, wat neerkomt op een geringe stijging ten opzichte van de arresten die in 2000 en in 2001 (66) werden gewezen).

Ten slotte zij erop geattendeerd dat het hof van assisen uitspraak doend in hoger beroep niet in alle gevallen zal worden aangezocht (uit het Franse voorbeeld blijkt dat amper tegen 25 % van de uitspraken van het hof van assisen hoger beroep wordt ingesteld). Voor de overheidsfinanciën zal dat zeker geen onverkomelijke bijkomende last opleveren.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 2

In tegenstelling tot de huidige situatie, waarin slechts één aanleg bestaat, kunnen alleen de in beroep gewezen assisenarresten voor het Hof van Cassatie worden bestreden.

Artikel 3

Artikel 350 bepaalt dat « Tegen de verklaring van de jury (...) in geen geval enig rechtsmiddel [kan] worden ingesteld ». Die bepaling moet worden geschrapt aangezien er voortaan een beroepsmogelijkheid bestaat.

Artikel 4

Het huidige artikel 352 organiseert een systeem van verwijzing naar een nieuwe jury indien de rechters eenparig overtuigd zijn dat de gezwaren zich in de zaak zelf hebben vergist. Die bepaling mag worden geschrapt aangezien voortaan een beroepsmogelijkheid bestaat.

Un reproche fondé sur l'augmentation des coûts pourrait aussi être formulé. Nous pensons toutefois qu'un État ne module pas ses responsabilités essentielles uniquement en fonction du coût qu'elles engendrent. Si on est d'accord de considérer que, dans tous les cas, un double degré de juridiction s'impose, non seulement en ce qui concerne les garanties données au justiciable mais aussi à l'égard des textes internationaux, il convient d'organiser ce recours.

Par ailleurs, il ne faut pas se focaliser sur quelques procès d'assises qui se sont tenus pendant des mois. Dans la grande majorité des cas, les audiences ne dépassent pas quelques jours, voire une semaine. De plus les arrêts de la cour d'assises ne sont pas très nombreux (74 arrêts en 2003, ce qui représente une faible augmentation par rapport à 2000 et 2001 — 66 arrêts).

Enfin, la cour d'assises d'appel ne sera pas saisie dans tous les cas (l'exemple français démontre que seuls 25 % des arrêts d'assises font l'objet d'un recours en appel). Cela ne constituera donc pas une charge inacceptable pour les finances publiques.

COMMENTAIRES DES ARTICLES

Article 2

Contrairement à la situation actuelle où il n'existe qu'un seul degré de juridiction, les arrêts d'assises rendus en appel peuvent être attaqués devant la Cour de cassation.

Article 3

L'article 350 prescrivant que « la déclaration du jury ne pourra jamais être soumise à aucun recours », il convient de supprimer cette disposition puisque désormais il y a appel.

Article 4

L'article 352 actuel organise un système de renvoi à un nouveau jury si les juges estiment unanimement que les jurés se sont trompés au fond. Puisqu'il y a possibilité d'appel, cette disposition peut être supprimée.

Artikel 5

Artikel 360 bepaalt dat de vrijspraak van een beschuldigde verhindert hem naderhand te vervolgen door de feiten anders te omschrijven. Dat artikel moet worden aangevuld rekening houdend met de nieuwe beroepsregeling.

Artikelen 6 en 7

Die artikelen passen twee bepalingen van het Wetboek van strafvordering aan de nieuwe regeling aan.

Artikel 8

Dit artikel bepaalt het principe van het hof van assisen uitspraak doend in hoger beroep en bepaalt welke partijen kunnen appelleren. Er zij op gewezen dat het openbaar ministerie hoger beroep kan instellen in geval van vrijspraak.

Dit artikel brengt voorts diverse preciseringen aan, biedt een antwoord op de vragen in verband met de burgerlijke belangen en stelt de nadere regels van het hoger beroep vast.

Ten slotte stemt die beroepsprocedure overeen met die welke thans door het hof van assisen wordt gevuld. De volgende artikelen van het Wetboek van strafvordering zijn van toepassing op de in hoger beroep uitspraak doende hoven van assisen : de artikelen 241 tot 245, 267 tot 283, 291 tot 309, 310 tot 356 (behalve de artikelen 350 en 352, die worden gewijzigd door de bovenstaande artikelen 3 en 4), 357 tot 380 (behalve de artikelen 360, 370 en 373, die worden gewijzigd door de bovenstaande artikelen 5, 6 en 7), 408 tot 412 en 428 tot 442.

* * *

Article 5

L'article 360 prescrivant que l'acquittement d'un accusé empêche de le poursuivre ultérieurement en qualifiant différemment les faits, doit être complété compte tenu du nouveau système d'appel.

Articles 6 et 7

Ces articles adaptent deux dispositions du Code d'instruction criminelle au nouveau système.

Article 8

Cet article fixe le principe de la cour d'assises d'appel et détermine les parties à qui il appartient la faculté de faire appel. On notera que le ministère public peut faire appel en cas d'acquittement.

Il apporte en outre diverses précisions, règle les questions relatives aux intérêts civils et fixe les modalités de l'appel.

Enfin, la procédure en appel est analogue à celle suivie actuellement par la cour d'assises. Dans le Code d'instruction criminelle sont donc d'application pour les cours d'assises d'appel les articles 241 à 245, 267 à 283, 291 à 309, 310 à 356 (sauf les articles 350 et 352 modifiés ci-dessus), 357 à 380 (sauf les articles 360, 370, 373 modifiés ci-dessus), 408 à 412, 428 à 442.

Philippe MONFILS.

* * *

WETSVOORSTEL**PROPOSITION DE LOI****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 262 van het Wetboek van strafvordering worden de woorden «hof van assisen» vervangen door de woorden «hof van assisen uitspraak doend in hoger beroep».

Art. 3

Artikel 350 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 4

Artikel 352 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 5

Artikel 360 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld als volgt:

«en niettegenstaande hoger beroep en cassatieberoep.».

Art. 6

Artikel 370, tweede lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«In geval van veroordeling evenwel geschiedt die teruggave slechts indien de eigenaar bewijst dat de veroordeelde de termijnen voor beroep bij het hof van assisen of voor beroep in cassatie heeft laten verstrijken of, heeft hij zich wel voorzien, dat de zaak definitief afgedaan is.».

Art. 7

In artikel 373, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «het arrest vóór hem» vervangen door de woorden «het in hoger beroep gewezen arrest van assisen».

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 262 du Code d'instruction criminelle, le mot «d'appel» est inséré entre les mots «assises» et «ne pourront».

Art. 3

L'article 350 du même Code est abrogé.

Art. 4

L'article 352 du même Code est abrogé.

Art. 5

L'article 360 du même Code est complété comme suit:

«nonobstant le recours en appel et le pourvoi en cassation.»

Art. 6

L'article 370, alinéa 2, du même Code, est remplacé par l'alinéa suivant :

«Néanmoins, s'il y a eu condamnation, cette restitution ne sera faite qu'en justifiant, par le propriétaire, que le condamné a laissé passer les délais d'appel en cour d'assises ou de pourvoi en cassation ou, s'il s'est pourvu, que l'affaire est définitivement terminée.».

Art. 7

Dans l'article 373, alinéa 1er, du même Code, les mots «son arrêt lui» sont remplacés par les mots «l'arrêt d'assises d'appel».

Art. 8

Hoofdstuk V, van titel II van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

« Hoofdstuk V: Hoger beroep tegen de beslissingen van de hoven van assisen

Afdeling 1 : algemene bepalingen

Art. 381. — Tegen de in eerste aanleg gewezen arresten van het hof van assisen kan beroep worden ingesteld overeenkomstig de in dit hoofdstuk bepaalde voorwaarden.

Dat beroep wordt ingesteld bij een ander hof van assisen, dat wordt aangewezen door het Hof van Cassatie. Dat hof van assisen onderzoekt de zaak opnieuw volgens de nadere regels en voorwaarden bepaald in de hoofdstukken II tot IV van deze titel.

Art. 382. — Het recht om hoger beroep in te stellen behoort:

1° aan de beschuldigde;

2° aan het openbaar ministerie, zelfs in geval van vrijspraak;

3° aan de burgerrechtelijk aansprakelijke persoon, wat zijn burgerlijke belangen betreft;

4° aan de burgerlijke partij, wat haar burgerlijke belangen betreft.

Art. 383. — Het hof van assisen dat in hoger beroep uitspraak doet over de strafvordering mag, zelfs indien enkel door de beschuldigde hoger beroep werd ingesteld, de straf van die laatste niet verzwaren.

Art. 384. — Het uitstel van de tenuitvoerlegging van het arrest bedoeld in artikel 203, § 3 is niet van toepassing, onverminderd de toepassing van artikel 358.

Art. 385. — Als het beroep tegen het vonnis over de strafvordering niet aanhangig wordt gemaakt bij het hof van assisen, wordt het beroep dat door een partij wordt ingesteld tegen het vonnis over de burgerlijke rechtsvordering ingediend bij het hof van beroep. De artikelen 391 en 392 zijn niet van toepassing.

Art. 386. — Tijdens de termijnen van hoger beroep en in de loop van het hoger beroep wordt de tenuitvoerlegging van het arrest over de burgerlijke rechtsvordering opgeschort, onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 252.

Afdeling 2: Termijn en vormen van het hoger beroep

Art. 387. — Het hoger beroep wordt ingesteld binnen een termijn van tien dagen te rekenen van de uitspraak van het arrest.

Art. 8

Le Chapitre V, du titre II, du même Code, est remplacé comme suit:

« Chapitre V: De l'appel des décisions des Cours d'assises

Section 1 : Dispositions générales

Art. 381. — Les arrêts rendus par la cour d'assises en premier ressort peuvent faire l'objet d'un appel dans les conditions prévues par le présent chapitre.

Cet appel est porté devant une autre cour d'assises désignée par la Cour de cassation. Cette cour d'assise procède au réexamen de l'affaire selon les modalités et dans les conditions prévues par les chapitres II à IV du présent titre.

Art. 382. — La faculté d'appeler appartient :

1° à l'accusé;

2° au ministère public, même en cas d'arrêt d'acquittement;

3° à la personne civillement responsable, quant à ses intérêts civils;

4° à la partie civile, quant à ses intérêts civils;

Art. 383. — La cour d'assises statuant en appel sur l'action publique ne peut, sur le seul appel de l'accusé, aggraver le sort de ce dernier.

Art. 384. — Le sursis à l'exécution de l'arrêt visé à l'article 203 § 3 n'est pas applicable, sans préjudice de l'application de l'article 358.

Art. 385. — Lorsque la cour d'assises n'est pas saisie de l'appel formé contre le jugement rendu sur l'action publique, l'appel formé par une partie contre le seul jugement rendu sur l'action civile est porté devant la cour d'appel. Les articles 391 et 392 ne sont pas applicables.

Art. 386. — Pendant les délais d'appel et durant l'instance d'appel, il est sursis à l'exécution de l'arrêt sur l'action civile, sous réserve des dispositions de l'article 252.

Section 2 : Délais et formes de l'appel

Art. 387. — L'appel est interjeté dans le délai de dix jours à compter du prononcé de l'arrêt.

Art. 388. — Ingeval een partij tijdens de voormelde termijn hoger beroep instelt, beschikken de andere partijen over een bijkomende termijn van vijf dagen om in hoger beroep te komen.

Art. 398. — De beschuldigde kan afstand doen van het hoger beroep tot op het ogenblik van het in artikel 293 bedoelde verhoor door de voorzitter.

Door die afstand vervallen de incidentele beroepen van het openbaar ministerie of van de andere partijen.

De afstand van hoger beroep wordt vastgesteld bij beschikking van de voorzitter van het Hof van Cassatie als de zaak met toepassing van artikel 381 bij dat Hof aanhangig is gemaakt, of bij beschikking van de voorzitter van het hof van assisen.

Art. 390. — De verklaring van hoger beroep wordt gedaan ter griffie van het hof van assisen dat de bestreden beslissing heeft gewezen. Ze wordt ondertekend door de griffier en door de appellant of zijn advocaat.

Afdeling 3 : Aanwijzing van het hof van assisen dat uitspraak doet in hoger beroep

Art. 391. — Zodra het hoger beroep werd geregistreerd, zendt het openbaar ministerie de bestreden beslissing, met zijn eventuele opmerkingen, en in voorkomend geval het procesdossier onverwijld aan de griffie van het Hof van Cassatie.

Binnen een maand volgend op de ontvangst van het hoger beroep wijst het Hof van Cassatie, na kennis te hebben genomen van de schriftelijke opmerkingen van het openbaar ministerie en van de partijen of hun advocaten, het hof van assisen aan dat ermee wordt belast uitspraak te doen in hoger beroep en bepaalt het de termijn waarbinnen dat hof van assisen moet bijeenkomen.

Art. 392. — Als het Hof van Cassatie vaststelt dat het hoger beroep niet binnen de door de wet bepaalde termijnen is ingesteld of dat het betrekking heeft op een arrest waartegen geen hoger beroep kan worden ingesteld, geeft het aan dat er geen grond is om een hof van assisen aan te wijzen dat ermee wordt belast uitspraak te doen in hoger beroep.

12 juli 2007.

Art. 388. — En cas d'appel d'une partie, pendant les délais ci-dessus, les autres parties ont un délai supplémentaire de cinq jours pour interjeter appel.

Art. 389. — L'accusé peut se désister de son appel jusqu'à son interrogatoire par le président prévu par l'article 293.

Ce désistement rend caducs les appels incidents formés par le ministère public ou les autres parties.

Le désistement d'appel est constaté par ordonnance du président de la Cour de cassation lorsque celle-ci est saisie en application de l'article 381 ou par ordonnance du président de la cour d'assises.

Art. 390. — La déclaration d'appel est faite au greffe de la cour d'assises qui a rendu la décision attaquée. Elle est signée par le greffier et par l'appelant lui-même ou son avocat.

Section 3 : Désignation de la cour d'assises statuant en appel

Art. 391. — Dès que l'appel a été enregistré, le ministère public adresse sans délai au greffe de la Cour de cassation, avec ses observations éventuelles, la décision attaquée et, le cas échéant, le dossier de la procédure.

Dans le mois qui suit la réception de l'appel, la Cour de cassation, après avoir recueilli les observations écrites du ministère public et des parties ou de leurs avocats, désigne la cour d'assises chargée de statuer en appel et le délai dans lequel celle-ci doit se réunir.

Art. 392. — Si la Cour de cassation constate que l'appel n'a pas été formé dans les délais prévus par la loi ou porte sur un arrêt qui n'est pas susceptible d'appel, elle dit n'y avoir pas lieu à désignation d'une cour d'assises chargée de statuer en appel.

12 juillet 2007.

Philippe MONFILS.